

RAADSMEMO

Aan
De gemeenteraad van Vlaardingen

Portefeuillehouder
A.J. Proos

Onderwerp
Raadsmemo motie 'Geef mensen vertrouwen'

Datum	Registratienummer	Aantal bijlagen
2 april 2024	1979841	-

Geachte leden van de raad,

In uw vergadering van 6 juli 2023 heeft u de motie 'Geef mensen vertrouwen' aangenomen. Met de motie heeft u ons verzocht:

1. een bedrag van € 300.000,- vrij te maken uit de algemene reserve voor het doen van vertrouwensexperimenten in de bijstand en deze op te nemen in de begroting 2024;
2. te onderzoeken op welke wijze in Vlaardingen een experiment met een 'regelarme' bijstand uitgevoerd kan worden, waarbij door het vergroten van zelfbeschikking, rust en ruimte bij mensen een betere maatschappelijke participatie en uitstroom naar werk wordt nagestreefd;
3. Ook de mogelijkheden van het project 'Gewoon Geld Geven, geïnitieerd door het Kansfonds) voor Vlaardingen te onderzoeken;
4. maatschappelijke partners zoals het Fonds Schiedam Vlaardingen te betrekken bij het onderzoek en de uitvoering.

Tijdens de begrotingsraadsvergadering van 9 november 2023 is aan u toegezegd (nr. 327) u in het eerste kwartaal van 2024 te informeren over dit onderwerp. In lijn hiermee beschrijven wij in dit memo de wijze waarop wij hier uitvoering geven aan uw motie:

Budget

Voor de uitvoering van de motie is een bedrag van € 300.000,- in de begroting van 2024 opgenomen.

Vertrouwensexperimenten

Stroomopwaarts heeft de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van diverse vertrouwensexperimenten onderzocht. Gelet op de verwachte aanvragen/toekenningen per experiment, het beschikbare budget en de uitvoerbaarheid, hebben wij besloten om Stroomopwaarts te verzoeken om uitvoering te geven aan een combinatie van vijf vertrouwensexperimenten. Stroomopwaarts start vanaf 1 juni 2024 met de uitvoering van de volgende vertrouwensexperimenten:

- Bijzondere bijstand met minder voorwaarden
Bijzondere Bijstand wordt verstrekt aan alle minima bij bijzondere en noodzakelijke kosten. Dit wordt gedaan op basis van eigen draagkracht. Om de draagkracht van niet-uitkeringsgerechtigden te bepalen, moeten veel bewijsstukken omtrent het inkomen en het vermogen worden ingeleverd. Een verspoeling van de bewijslast, leidt tot minder

ingewikkelde procedures en meer vertrouwen naar de overheid aan de ene kant. Anderzijds draagt het voor de inwoners bij aan meer bestaanszekerheid en kunnen huishoudens met een inkomen boven het bijstandsniveau, maar met een laag inkomen, bereikt worden. Om uitvoering te kunnen geven aan dit experiment, zorgt Stroomopwaarts voor extra personele inzet. Voor dit experiment wordt een bedrag van maximaal € 50.000,- gereserveerd

- **Versneld assessment en extra begeleiding**
Een onderdeel van het re-integratietraject bij Stroomopwaarts is een assessment. Het assessment biedt inzicht in de participatie en/of arbeidsmogelijkheden van de cliënten. Het assessment in de huidige vormt past minder goed bij de context en problematieken van de cliënten, omdat het vaak meervoudig en complex is.

Vanaf april 2024 start Stroomopwaarts met een vereenvoudigd, overzichtelijk en versneld maatwerktraject, waarmee wordt ingezet op de ontwikkeling naar participatie en werk. Dit betekent dat de diagnose op de leefgebieden met de cliënt zelf gedaan worden, op maat en wanneer passend. Op basis hiervan wordt in overleg met de cliënt training, opleiding, ontwikkeltrajecten of andere ondersteuning ingezet. Dit kunnen ook meerdere trajecten naast elkaar zijn.

Om het versneld assessment extra kracht bij te zetten, wordt er ingezet op extra begeleiding van cliënten bij de ontwikkeling. Stroomopwaarts zorgt voor personele inzet om het experiment gedurende de pilot periode uit te voeren. De verwachting is dat 35 á 40 cliënten de extra begeleiding kunnen ontvangen. Hiervoor is een bedrag van maximaal € 80.000,- gereserveerd.

- **Een beloning voor duurzame uitstroom uit de bijstand door arbeid**
Bij het aanvaarden van parttime of fulltime werk waarmee de cliënt duurzaam uitstroomt uit de bijstand, wordt een uitstroompremie á €1.000,- verstrekt. De uitstroompremie is als financiële beloning een stimulans voor cliënten om actief op zoek te gaan naar werk en het werk te behouden. De uitstroompremie wordt verstrekt indien de cliënt duurzaam (tenminste zes maanden) is uitgestroomd vanwege het accepteren van arbeid. De inschatting is dat 80 tot 100 cliënten met het experiment bereikt wordt en duurzaam zullen uitstromen. Voor dit experiment is een bedrag van maximaal € 100.000,- gereserveerd.
- **Terugkeergarantie bij uitstroom door arbeid**
Onduidelijkheden over de effecten op het inkomen wordt door cliënten vaak als een drempel ervaren om arbeid te accepteren. Daarnaast is bij een terugkeer in de bijstand een verkorte bijstandsaanvraag alleen mogelijk binnen 30 dagen na uitstroom. Doordat het vertrouwen op terugkeer in de bijstand financiële onzekerheden kan wegnemen en de kans op succesvolle uitstroom naar werk kan worden vergroot, wordt bij wijze van experiment onderzocht wat het effect is als de garantietermijn wordt opgerekt naar zes maanden.

Cliënten die in 2024 uitstromen naar werk en binnen zes maanden hun baan verliezen, krijgen de garantie dat zij met een verkorte aanvraag met beperkte inkomens- en vermogenstoets kunnen terugkeren in de bijstand. Om uitvoering te kunnen geven aan dit experiment, zorgt Stroomopwaarts voor extra personele inzet. Voor dit experiment wordt een bedrag van maximaal € 20.000,- gereserveerd.

- **Bijstand in één dag voor dak- en thuislozen**
Met dit vertrouwensexperiment ontvangen dak- en thuislozen, die dringend financiële ondersteuning nodig hebben, middels een verkorte aanvraag met beperkte inkomens- en vermogenstoets, binnen één dag een bijstandsuitkering. Met dit vertrouwensexperiment kunnen grotere problemen voor de dak- en thuislozen mogelijk voorkomen worden. Daarnaast draagt het bij aan rust en ruimte voor een betere maatschappelijke participatie. Om uitvoering te kunnen geven aan dit experiment, zorgt Stroomopwaarts voor extra personele inzet. Voor dit experiment wordt een bedrag van maximaal € 50.000,- gereserveerd.

Stroomopwaarts start, gelet op de benodigde beleidswijzigingen, daarmee samenhangende besluitvorming en implementatietermijn, per 1 juni 2024 met de uitvoering van de vertrouwensexperimenten. De werving van personeel voor de uitvoering van de experimenten kan enige vertraging tot gevolg hebben. Echter, het streven is om per 1 juni 2024 te starten. De pilot kent een doorlooptijd van twaalf maanden en eindigt per 1 juni 2025. Gelet op dit gegeven, is het de verwachting dat niet het volledige budget in 2024 wordt uitgenut. Er zal in 2024 sprake zijn van een onderbesteding van het beschikbare budget. Een overheveling van het resterende budget naar 2025 is nodig, om ook in 2025 verder uitvoering te kunnen geven aan de vertrouwensexperimenten.

De uitgaven worden gedurende de pilot door Stroomopwaarts gemonitord. Bij de 2^e voortgangsrapportage in 2024 is er meer zicht op de uitgaven. Op basis daarvan kan aangegeven worden welk bedrag overgeheveld wordt naar 2025.

Voor de uitvoering van de motie is eenmalig een bedrag van € 300.000,- verwerkt in de begroting 2024. Dit bedrag is, rekening houdend met de verwachte aanvragen/toekenningen en personele inzet, verdeeld over de vijf vertrouwensexperimenten. De uitvoering door Stroomopwaarts vindt plaats tot het maximaal opgegeven budget per vertrouwensexperiment. Indien en voor zover het maximale budget voor het einde van de pilot periode wordt bereikt, stopt het experiment en wordt er teruggevallen op het reguliere proces van Stroomopwaarts.

De vertrouwensexperimenten 'Terugkeergarantie bij uitstroom door arbeid' en 'Bijstand in één dag voor dak- en thuislozen' kennen een beperkte inkomens- en vermogenstoets. De beperkte toets leidt tot een groter risico op onrechtmatigheden. Dit kan uitmonden op een financiële fout op het BUIG-budget. Indien er sprake is van een financiële fout komt die geheel voor rekening en risico van de gemeente Vlaardingen.

Tot slot wordt opgemerkt dat Stroomopwaarts de uitvoering van de vertrouwensexperimenten monitort. Na de pilot periode van twaalf maanden, voert Stroomopwaarts een evaluatie uit. Op basis van de evaluatie kan inzichtelijk gemaakt worden wat het resultaat en het effect van de pilot is geweest.

Kansfonds

Het experiment "Gewoon Geld Geven" via het Kansfonds is onderzocht en wordt niet verder opgepakt. Het Kansfonds heeft aangegeven geen capaciteit te hebben voor de uitvoering.

Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.

Het Fonds heeft aangegeven dat zij niet aan gemeenten doneren. Stichtingen die een concreet project hebben welke binnen de doelstelling van het Fonds past, bijvoorbeeld als het gaat om armoede, zijn echter altijd welkom om te komen praten. Het Fonds geeft aan dat zij geen rol voor zichzelf ziet bij de uitwerking van de motie.

Wij gaan er vanuit uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen de motie én de toezegging hiermee als afgedaan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vlaardingen,

de secretaris
drs. E. Stolk

de burgemeester
drs. B. Wijbenga - van Nieuwenhuizen